

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quam viam intrandi celum docebit sacerdos

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymūdi

possibile quā ex diuina puidentia permittitur. et sine concupotētia dei fieri
nō potest. qz illi sunt spūs q nō pnt videri. cum nihil videt nisi coloratum
vt dicit Aristoteles in libro scdo de aia. sed ipi nō sunt colorati. quare scqz
tur q non pnt videri nisi specialiter pcedatur ex grā dei. ¶ Tercius cas
sus. an vtz sit q plures hoies dicūt se vidisse deū in agone mortis. Ad
hoc rōdet beatus Hieron. q sic. qz filius dei tantā misericordiā hz ad ipm
hoiem q in fine vite cuiuslibet hois se manifestat. nam mori p nobis vo
luit. Et illud idē pfirmat in euāgelio vbi dicit. Et iterū veniā ad vos. et iō
apparet ipi hoī in fine mortis. ¶ Quartus casus. ponat q aliqs hō sit se
mel vinctus in vna infirmitate et diu maneat in eadē infirmitate. licet non
sub equali trāscu. tūc dubitat. vtz postea articulo mortis imminēte poss
sit itez vngi. Respondetur q illa medicina nō solum respicit morbum. sed
etiam infirmitatis longitudinē. ergo nō obstāte pma vncōne in articulo
mortis facia. si euaserit et diu in ista infirmitate pseuerauerit sub ineqli trā
scu. potest iterum vngi. qz medio tpe pōt hō venialiter peccare. quia illud
tunc itez delet p vncōem. ¶ Quintus casus. aliqs intrans bellū timēs
se interfici vel etiā iudicatus fideliter petens vncōnem. dubitat an debeat
vngi vel nō. Respondet q nō. quia solus infirmus est vngēdus. talis at
nō est hmōi. igitur rē. ¶ Sextus casus est iste. vtz gnauis et pigmei et ta
les p similes istis sint vngendi. Respondetur q nō. quia isti q debent vng
gi debent esse animalia pfecta bona ratōne vrentia. sed sic nō est de pigme
is et quādoqz de gnauis. Si em vltus fatōnis bone in gnano reperiret se
cus esset. ¶ Septimus casus. ponatur in casu q aliqs infirmus dicat ad
sacerdotem. domine dicitē mihi viam p quam valeo venire ad regnum ce
lorum. tunc dubitatur quā viam sacerdos debet ei manifestare. et quō ip
sum instruere debet vt pueniat ad regnum celorum. Ad hoc respōdet san
ctus Augustinus. q ipse sacerdos debet inquirere ab infirmo. et si affirma
tiue responderet ad ea que querit ab eo. tunc talis pculdubio secure morit.
Primum quod q̄rere debet ab ipō infirmo an credat in articulos fidei q sunt
traditi in ecclesia dei. Si infirmus dicit q sic. tunc sacerdos debet responde
re. hoc est bonum signum quo ad salutem anime tue. Secundo sacerdos
querat. an gaudet mori in fide catholica. si responderet q sic. tunc sacerdos
dicat hoc est bonum signum rē. Tercio sacerdos querat. vtruz doleat vn
ctus christum offendisse eius creatorem. si responderet q sic. tunc sacerdos di
cat hoc est bonum signum. Quarto querat. vtrum doleat de peccatis cō
missis. si respōdet q sic. tunc sacerdos dicat. hoc est bonum signū. Quin
to querat. si euaserit mortem vtrum velit peccata sua deplangere et ampli
us non peccare et cum hoc sua peccata velit emendare. si responderet q sic.
tunc sacerdos dicat. hoc est bonum signum. Sexto et vltimo querat sacer
dos. an credat puenire ad regnum dei non meritis suis sed per merita ies
u christi et p eius amarissimā passionem. et si ipse infirmus oibus istis fir
miter adheret pfitēdo et credēdo. tūc ipse sacerdos dicat sibi eū p̄solando.
Si aduersarij tui ad te veniant in exitu anime tue recordare christi passio
nem et eris securus de vita eterna. ¶ Octauus casus. ponat q sit aliquis
malus q p maliciam intrat infirmitatē ita q mutus efficiatur. sicut legitur
de illis qui solent sanctos increpare et vituperare. tunc dubitat. vtz tales

Folium XXXIX.

morte imminere debeant ungi. Ad hoc videtur quod si ipse sacerdos per aliqua
signa manifesta sicut per gemitum vel elevationem manuum in celum vel suspiratio-
nem cognoscit illum infirmum sacramentum vinctio desiderare. tunc tenet ipsum
ungere. si istis signis remotis et non factis transeat vinctio a talibus malivolis.
¶ Ultimus casus est iste. ex quo in iure prohibetur quod homo huiusmodi parum caput
et manus non debeat ungi. tunc dubitatur an etiam homo nimis magni ca-
put huiusmodi non debet ungi. Videtur quod inter omnia animalia quaedam sunt monstruosa et
imperfecta. sive talis defectus venit ex superabundantia sive ex defectu. ita quod
habet rationem valde imperfectam. huiusmodi non sunt ungentia. quia omne animal quod debet
ungi debet habere perfectam rationem et discretioem

In torneamentis lesus si vixerit horam
i. in hastiludijs i. occisus i. parua
s. hora s. exis i. p. ca

In qua contritus. sua crimina confiteatur
i. eucharistia s. in loco sacro

Corpus ei domini datur. ungitur. nec sepelitur
s. v. alijs nobil s. torneamenta

Nemiles pronus sit ad ista. negatur et isti
i. ecclesiastica cumulatō blasphemā s. lesi

Sancta sepultura. corpus confunditur eius
s. lesus i. morit s. iura ecclesiastica

Qui sic decedit. sed cetera nulla negantur
s. iura s. ad salutē i. remouet

Que profunt anime. sic iste restringitur inde
s. ca iusticie intrati hmoi s. ecclesiasticā

In bello iusto ius omne datur morienti
i. discussor criminū

Confessor licite sis furibus et sceleratis
s. fures aut alios p. files i. iusta

His. quos damnauit sententia iudicis equa
i. cu talibz ipedimēt s. custodia ciuitatē i. ligauit

Et quos compedibus custodia publica vincit
i. homicidia i. mortē furū rē.

Latronum mortem. furum suspendia. clades
i. q. iacūq s. tu sacerdos

Qualescunq; caue ne conspicias. quia iure
tale officium diuinū

Dissam cantandi tibi tollitur inde potestas
i. aliqd signū s. fur i. periculū i. intrare

Non facias quicq; quo casum mortis inire
aliquē i. sine i. mortē desiderio i. p. pariatē furi

Posit. et absq; necis. consensu condoleas huic
s. iij

Summula Raymundi

¶ nos raymundus visiois mortis deponibilis .i. iste casus
Dicimus articulus q̄ dispensabilis hic est
homo .i. iste

Fortuus inuentus vbiq̄ sit. hic sepelitur
.i. in cimiterio incognita inuēti

Nobiscum. dubia si mortis causa sit eius
.i. nota inuēti .i. nō d̄z sepeliri in cimiterio

Si manifesta mali sit causa. foris sepelitur

¶ Nec magis ponit incidētia q̄ incidūt ex p̄dictis. Et diuidit illa pars in
tot pres q̄ ponit incidētia. pres parebūt. Primū incidēs siue p̄ma regula
la est. si aliq̄s lesus fuerit in torneamētis vel p̄cussus vsq̄ ad articulu mort
tis. et ille sup̄iixerit ad modicā horam. ita q̄ sua cr̄mina p̄t p̄titeri tūc ille
est p̄municāndus et vngēdus. s̄z d̄z carere ecclesiastica sepultura. vt p̄z de tor
neamentis p̄mo et vltimo. Rō est. q̄ tunc alij nobiles nō efficiuntur ita p̄
ni ad h̄mōi torneamēta siue ludos. et sicut alij restringantur a tali ludo. nō
debent sepeliri in ecclesia siue in cimiterio. s̄z in campo p̄ aspectum aliorū vt
alij cessent a tali ludo. S̄z tūc oia alia ecclesiastica iura q̄ p̄sunt saluti aīme
sue nō debent denegari tali. ¶ Scdm incidēs q̄d ex illo orit̄ est. si aliq̄s in
trat bellū iustū tūc oia iura sacramētalīa p̄t illi porrigi. et hoc est v̄z. si cā
iusticie vel cā defendēdi cōe bonū vel patriā defendēdā intrauerit bellū.
Si autē cā spoliatiōis vel p̄pter aliā cām sibi silem intrauerit bellum tunc
illa iura sacramētalīa et ecclesiastica nō porrigent̄ ei. ¶ Tercū incidēs siue
regula. q̄ licitū est audire p̄fessionē ab ip̄is furibz et latronibz. Et si p̄tinge
ret q̄ aliq̄s sacerdos deberet eos audire. tunc disponat q̄ tales fures et la
trones sint soluti a vinculis. q̄ si nō essent soluti sed ligati p̄pedibz. tūc nō
d̄z eos audire. Et hoc est p̄pter reuerentiā sacramēti siue de b̄n̄ esse illi sac
ramenti. s̄z p̄fessionis. s̄z nō de iure. q̄ p̄fessio liberat a peccō. q̄ d̄z esse solus
tus a vinculis corp̄is quēadmodū Petr̄ Act. ij. ¶ Quarta regula. q̄ q̄
cūq̄ h̄z volūtate clericādi. ille d̄z se cauere ne vnq̄ videat mortē malozum
hōim. vt suspendū. p̄bustionē et c. q̄ talis faciliter intrat irregularitatē per
quā tollit officium celebrandi missam. vt si ip̄e letaret de morte ip̄oz. vt cō
sile op̄ expectaret. ¶ Quinta reglā. null̄ sacerdotū loquat̄ q̄c̄q̄ de his
malefactoribz. ita q̄ nihil d̄z facere nec dicere de his maleficis. et h̄ nec sig
nis nec nutibz. nec v̄bis. nec ope. ne intret irregularitatē. ¶ Sexta regula.
si aliq̄s mortu⁹ inuētus fuerit in aliq̄ loco. siue sit in aq̄ siue in cāpo. siue in
silua. ille est sepeliendus nobiscū. i. in cimiterio. Et hoc est v̄z. si cā mortis
illius sit dubia tūc p̄m hoc d̄z opari. Si autē sit nota et manifesta. tūc iterū
p̄m hoc d̄z opari. puta si cā mortis ē homicidiū vel aliq̄d h̄mōi. tūc nō est
sepeliendus in cimiterio. s̄z in cāpo. Eodē mō d̄z si aliq̄s suspēsus inuenire
tur in cāpo quē sciret esse suspēsum. ille nō esset sepeliendus in cimiterio.
¶ Circa trām p̄mo ē notandū. ex q̄ torneamentū d̄z esse ludus siue ex
ercitiū vbi plures armati p̄fluūt siue p̄ueniūt vt velint intre bellū. tūc sciē
dū q̄ aliq̄s p̄t intrare bellū cū torneamētis dupl̄. Vno mō p̄pter vānam
gl̄iam. s̄z p̄pter mulierū siue virginū p̄placentiā. et si talis sic moriatur siue
interficiat tunc ip̄e non debet sepeliri in cimiterio et in loco scō. Alio modo